

Adapteri artikkel omavalitsuspäevast

Omavalitsuspäeval tutvustati Adapteri võimalusi

Septembris toimus Pärnus kahepäevane Eesti IV Omavalitsuspäev, mis sellel aastal oli pühendatud teadusele, haridusele ja ettevõtlusele. Lisaks tutvustati auditooriumile teadusasutuste koostöövõrgustiku Adapteri võimalusi ning räägiti erinevatest näidetest teadlaste, avaliku sektori ja ettevõtjate pinnalt.

Kohaliku omavalitsuse jaoks on oluline haridussüsteemi ning teaduse ja ettevõtluse toimivus. Kohalolijad nentisid, et Eesti riik peab pürgima eesmärgipärase ja toimiva ning omavahel integreeritud hariduse, teaduse ja ettevõtluse süsteemi poole.

Omavalitsuspäeva avasõnas toonitas Riigikogu esimees **Henn Põlluaas** erinevate sektorite koostöö tähtsust: "Siin on väga suur roll teil, lugupeetud omavalitsuste esindajad, praktikud, haridustöötajad, teadlased ja ettevõtjad, et ühiselt analüüsida olukorda ning omavahel antud teemadel vaielda. Koos tuleb leida optimaalseid

lahendusi, et neid siis riiklikul tasandil välja pakkuda. Teie panus Eesti igakülgmesse arengusse on väga vajalik ja oodatud.“

Koostöö osatähtsus

Koostöö osatähtsuse tõi välja ka Tartu Ülikooli arendusprorektor **Erik Puura**, märkides hea näitena ära Tartu linna tugevuse. „Väga sageli keskendutakse diskussioonides konkreetse õppekava sisule, vastavusele ja ettevõtete vajadusele. Kuid kõige olulisem on siiski ettevõtlust soosiv taristu ja ühistegevus. Näiteks Tartu linna eestvedamisel saavad omavahel regulaarselt kokku ettevõtjad ja ülikoolide, teaduspargi, ärinõuandla esindajad ning mõtlevad välja uusi asju ettevõtluskeskkonna arendamiseks.“

Samas nentis Puura, et kui räägitakse sidemetest ettevõtjatega, siis räägitakse eelkõige olemasolevatest ettevõtjatest, kuid palju vähem on juttu uusettevõtluse toetamisest. Puura lisas, et ettevõtlustaristu loomisel on oluline toetada ettevõtlusõpet ja ülikoolide kolledžite kohalolu piirkondades:

„Ettevõtted tekivad eelkõige kõrge harituse, vaimsure ja teadmiste väljas. Selleks on vaja aga poliitilist otsust, kas ülikoolide regionaalsete kolledžite toetamine kohaliku arengu eesmärgil on riigile oluline või mitte.“

Seega on väga oluline täpselt määratleda riigi vajadused kõrghariduse ja teaduse arendamiseks, arvestades, et ülikoolidel on valmisolek oma kompetentsiressursiga kaasa aidata teadmiste ja teaduspõhise ühiskonna arendamisele nii riiklikul, regionaalsel kui kohalikul tasandil.

Tallinna Ülikooli rektor **Tiit Land** märkis, et Eesti riik ja ühiskond vajab rohkem kui kunagi varem selliseid otsuseid, mis on tõenduspõhised ning laialt läbi arutatud. „Võib öelda, et meie tulevik sõltub suuresti haridusest ja teadusest ning viisidest,

kuidas me suudame paremini integreerida hariduse, teaduse ja ettevõtluse süsteemi nii riigi kui kohaliku omavalitsuse tasandil,“ ütles Tiit Land.

Tehnoloogia areng on osa ülikoolide tegevusest

Eesti Maaülikooli rektor **Mait Klaassen** tõdes, et järgmise 10. aasta pärast kaob 45 % töökohtadest ja seda infotehnoloogia kiire arengu tõttu. „Tehnoloogia areng on osa ülikoolide tegevusest. Peame kaasas käima uute ametioskustega ning pidevalt arendama ja pakkuma välja uusi võimalusi. On selge, et interdistsiplinaarseid valdkondi tuleb arendada.“ Mait Klaasseni arvates annavad just infotehnoloogia väljakutsed väga suurel hulgal erinevaid andmeid, mida majanduses kasutada, kuid tihti vajatakse siinkohal teadlaste abi.

Selleks, et nii ettevõtjad kui avalik sektor saaks kiiresti ühendust talle vajalike teadlastega, loodigi ülikoolide ning teadus- ja arendusasutuste koostöövõrgustik Adapter.

Tartu Ülikooli Adapteri projektijuht **Anneli Saaroja** tõi välja erinevaid näiteid ja selgitas ettevõtjate ning avaliku sektori päringute erinevusi. „Ettevõtja tunneb huvi pigem tootearenduse vastu. Näiteks soovitakse abi biolagunevate toidutarvikute vormide tegemisel, erinevate toiduretseptuuride väljatöötamiseks või soovitakse pakendist 3D mudelit. Ministeeriumid ja omavalitsused tunnevad rohkem huvi analüüside ja uuringute või eksperthinnangute vastu. Populaarsed on ka erinevad koolitused,“ lisas Saaroja.

Saaroja tõdes, et koostöös ülikoolidega on tehtud hulgaliselt kasulikke arendusi ja kõiki edulugusid ei jõuaks kokku lugeda. Siiski saab välja tuua mõned head näited, mis on kasu toonud nii avalikule sektorile kui ka ühiskonnale.

Head näited koostööst

„Tartu ülikooli teadlased ja **Positium LBS** koostasid mobiilsidet kasutades andmepõhise statistika inimeste liikumise kohta.“ Nüüd koostab Positium mobiilside positsioneerimisinfo alusel statistilisi mudeleid, millest on abi saanud Tartu linn oma ühistranspordi planeerimisel. Sama meetodi alusel koostatakse ka kogu Eesti reisistatistika,“ selgitas Anneli Saaroja.

Näiteid kohalikest omavalitsustest on veel teisigi. Nimelt valmis Eesti Kunstiakadeemia ja **Viimsi valla** koostöös [disainikontseptsioon](#) valla ruumielementidele. Eesmärgiks oli kujundada valla avaliku ruumi Viimsi vallale omase disainiga ja võtta see kasutusele erinevate vormide kujul ning sel moel valmisid bussiootepaviljonid.

Väga huvitav ning hariv on Tallinna Ülikooli ja **Hiiumaa Noorsootöö Keskuse** projekt, kus töötati välja põgenemistoale sarnane võimalus, et noored saaksid valla arenguks vajalike ülesannete ja lahendustega kokku puutuda.

Teadlased on abikäe ulatanud ka **Maailmakoristuspäeva** raames. Nii Tallinna Ülikooli kui ka Tallinna Tehnikakõrgkooli spetsialistid aitasid korraldusmeeskonda kommunikatsioonistrateegia ja kaardistuskampaania loomise ja piloteerimisega.

Olgu lõpetuseks öeldud ka see, et Adapter korraldab ka üritusi ning 14. novembril toimub Tartus koostööfestival „**Kõik söögiks!**“. Seekord keskendutakse festivalil toiduteemadele, mille märksõnadeks on toidutootmine, keskkond ja toitumine.

Omavalitsuspäeval olid kohal omavalitsusjuhid, erinevate ülikoolide esindajad, ettevõtjad ja poliitikud. Järgmisel aastal toimub Omavalitsuspäev Saaremaal.

Autor: Kaja Mõts